

Asesu'r Effaith ar Bobl Gwynedd

Mae'r ddogfen yma yn asesu'r effaith fydd y polisi, gweithdrefn, cynllun ayb yn ei gael ar boblogaeth y sir ac yn gweithredu ar sail nifer o ddeddfau.

- **Deddf Cydraddoldeb 2010.** Mae'n rhoi dyletswydd ar fudiadau cyhoeddus i roi sylw dyledus i effaith unrhyw bolisi, weithdrefn, cynllun ayb newydd (neu wrth eu addasu) ar bobl â nodweddion gwarchoddedig. Mae gofyn i ni
 - ddiddymu gwahaniaethu, aflonyddu ac erledigaeth anghyfreithiol ac ymddygiad arall sydd wedi ei wahardd gan y Ddeddf.
 - hyrwyddo cyfle cyfartal rhwng pobl sy'n rhannu nodwedd warchoddedig berthnasol a'r rhai nad ydynt.
 - meithrin perthynas dda rhwng pobl sy'n rhannu nodwedd warchoddedig a'r rhai nad ydynt.

Yng Nghymru mae'r ddyletswydd benodol yn nodi yr angen i wneud asesiad effaith yn dilyn canllawiau penodol i ystyried yr effaith fydd newid mewn unrhyw bolisi neu weithdrefn (neu greu polisi neu weithdrefn o'r newydd), yn ei gael ar bobl hefo nodweddion cydraddoldeb gwarchoddedig. Rhaid gwneud asesiad amserol cyn gwneud penderfyniad ar unrhyw newid perthnasol (h.y. sy'n cael effaith ar bobl hefo nodwedd gwarchoddedig).

- **Dyletswydd Economaidd-Cymdeithasol.** Mae Cymru wedi gweithredu'r ddyletswydd bellach yma sy'n ran o Ddeddf Cydraddoldeb 2010 yn rhoi dyletswydd i fynd i'r afael ag anfantais economaidd-gymdeithasol mewn penderfyniadau strategol.
- **Safonau'r Gymraeg (Adran 44 Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011.** Mae'n ofynnol i'r Cyngor ystyried yr effaith fydd newid mewn unrhyw bolisi neu weithdrefn (neu greu polisi neu weithdrefn o'r newydd), yn ei gael ar gyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg ac i sicrhau nad yw'r Gymraeg yn cael ei thrin yn llai ffafriol na'r Saesneg. Mae'r ddogfen hon felly yn sicrhau bod y penderfyniadau yma'n diogelu ac yn hyrwyddo'r defnydd a wneir o'r Gymraeg.
- **Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol 2015.** Mae dyletswydd ar y Cyngor i roi'r pum ffordd o weithio ar waith, ac i ymateb i'r 7 nod llesiant cenedlaethol.
- **Deddf Lluoedd Arfog 2021.** Rhaid i Gyngorau roi sylw dyledus i effaith y cynnig hwn ar y rhai sy'n gwasanaethu neu sydd wedi gwasanaethu yn y Lluoedd Arfog, ynghyd â'u teuluoedd.

Cliciwch neu daro yma i deipio testun.

Awdur: Catrin Love (GC)

Dyddiad: 6/12/2024 12:00:00 AM

Fersiwn: Cynllun Llesiant 2024

CAM 1 - Prif Nodau ac Amcanion y Polisi neu'r Ymarfer

1. Beth yw amcan yr hyn sy'n cael ei asesu?

- Polisiau, ymarfer neu weithdrefnau newydd neu rai sy'n cael eu hadolygu (sy'n golygu newid yn narpariaeth y gwasanaeth neu arferion cyflogaeth)

2. Beth yw nodau, amcanion a chanlyniadau arfaethedig y polisi neu'r ymarfer?

Hybu llesiant a chefnogaeth llesiant ar draws gweithlu y Cyngor

3. Pwy yw'r prif grwpiau ymgynghorol (budd-ddeiliaid)?

Mae ymgynghoriad sylweddol wedi bod ar y cynllun, sydd wedi cynnwys y canlynol:

- Panel Iechyd a Diogelwch Corfforaethol (aelodaeth o Aelodau Etholedig, a'r Undebau Llafur)
- Fforwm Iechyd a Diogelwch Corfforaethol, a Fforymau Adrannol ple fo cynrychiolaeth o'r gweithlu
- Tim Rheoli Corfforaethol
- Rhwydwaith Rheolwyr a Fforwm Penaethiaid Cynorthwyol
- Pwyllgor Craffu Addysg ac Economi

CAM 2 - Data Ymgysylltu ac Asesu'r Effaith

4. Oes ymgais wedi ei wneud i gydymffurfio â'r ddyletswydd i ymgysylltu yn unol â'r hyn a ddisgrifir uchod ac oes digon o wybodaeth wedi ei gasglu i symud ymlaen?

Oes

Manylion yr ymgysylltu. Nodwch unrhyw ymgynghori neu ymgysylltu rydych chi wedi ei wneud neu yn bwriadu ei wneud

Gweithrediad	Dyddiadau	Gwybodaeth
--------------	-----------	------------

Arolwg Llais Staff	Medi 2023	Data meintiol ac ansoddol
Data absenoldeb salwch corfforaethol	2023/24	Data meintiol
Data cenedlaethol ar faterion llesiant	2024	Ymarfer gorau diweddaraf ynghyd â gwybodaeth am effeithiolrwydd rhai ymyraethau
Data cyfeiriadau i lechyd Galwedigaethol a Medra	2024	Gwybodaeth am gyfraddau cyfeiriadau ac unrhyw negeseuon amlwg

5. Pa wybodaeth sydd ar gael am yr effaith ar bob un o'r nodweddion a'r pynciau isod?

Hil	Dim sylwadau	Dim effaith negyddol wedi ei ragweld nac wedi ei adnabod yn y broses ymgysylltu
------------	--------------	---

Anabledd	Gwella ymwybyddiaeth o faterion niwro-amrywiaeth o fewn y gweithlu	Cynnig gwell cefnogaeth i aelodau sydd wedi derbyn diagnosis.
Rhyw	Dim effaith negyddol wedi eu hadnabod na'u hamlygu yn y broses ymgysylltu	Dim effaith negyddol - cynnig cefnogaeth cyfartal
Oedran	Mae'r gwaith yma yn plethu i mewn i waith ehangach o ran llesiant cymdeithasol sydd wedi adnabod fod anghenion gwahanol garfannau staff yn gwahaniaethu	Rhwydwaith Undeb y dyfodol wedi ei sefydlu i staff ifanc allu cymdeithasu yn sgil sylwadau sydd wedi eu derbyn gan staff ifanc yn benodol
Crefydd a Chred	Dim sylwadau	Dim effaith
Cyfeiriadedd Rhywiol	Dim sylwadau	Dim effaith
Ail-bennu rhywedd	Dim sylwadau	Dim effaith
Priodas a Phartneriaetgh Sifil	Dim sylwadau	Dim effaith
Beichiogrwydd a Mamolaeth	Dim sylwadau	Mae gennym bolisiau i gyfarch cefnogi beichiogrwydd a mamolaeth a ni ragwelir unrhyw effaith negyddol gan y Cynllun hwn
Iaith Gymraeg	Dim sylwadau wedi eu gwneud	Mae'r gynhaliadaeth llesiant ar gael yn gwbl ddwy-ieithog ag eithrio un elfen, sef y Meddyg lechyd Galwedigaethol, ond mae cynllun olyniaeth mewn lle i fod yn cyfarch hyn wrth symud ymlaen.
Ystyriaethau Economaidd Gymdeithasol	Diffyg mynediad gan staff rheng flaen sydd gan ddim cyfrifon digidol	Diffyg gwybodaeth cyfartal i bawb o'r gweithlu

Y Rhai Sy'n Gwasanaethu Neu Sydd Wedi Gwasanaethu Yn Y Lluoedd Arfog, Ynghys a'u Teuluoedd	Dim sylwadau	Dim effaith
Hawliau Dynol	Dim sylwadau	Dim effaith
Arall	Dim sylwadau	Dim effaith

6. Oes yna unrhyw fylchau data neu wybodaeth ac os felly beth yw'r rhain a sut y bwriedir ymdrin ag hwy?

Fel rhan o'r broses ymgynghorol, mae'r Pwyllgor Craffu Addysg ac Economi wedi gofyn am ddata ar effaith gweithio'n hybrid ar lesiant yn genedlaethol ac mae gwaith yn mynd rhagddo i edrych ar hyn.

7. Wrth ystyried penderfyniadau allweddol eraill sy'n effeithio ar y grwpiau hyn, oes yna effaith gynyddol (effaith gronnus)?

Dim wedi eu hadnabod

8. Beth mae'r cynnig yn ei gynnwys i ddangos eich bod wedi rhoi sylw dyledus i Ddyletswydd Cydraddoldeb y Sector Cyhoeddus (i hyrwyddo cyfle cyfartal; helpu i ddileu gwahaniaethu, aflonyddu neu erledigaeth anghyfreithlon a meithrin perthnasau da a chydlyniant cymunedol ehangach) fel y mae'r 3 nod y Ddyletswydd Gyffredinol yn Neddf Cydraddoldeb 2010 yn eu cwmpasu?

Mae'r cynnig yn edrych i leihau y bwlch rhwng y gweithlu sydd gan fynediad i gyfrifon digidol a'r staff hynny sydd gan ddim.

9. Sut mae'r cynnig yn dangos fod sylw dyledus wedi ei roi i'r angen i fynd i afael ag anghyfartaledd o achos anfantais economaidd-gymdeithasol? (Sylwer fod hyn yn ymwneud â chau bylchau anghydraddoldeb yn hytrach na gwella canlyniadau i bawb yn unig)

Mae'r cynnig yn edrych i leihau y bwlch rhwng y gweithlu sydd gan fynediad i gyfrifon digidol a'r staff hynny sydd gan ddim.

10. Sut mae'r cynnig yn dangos gweithredu yn unol â gofynion Safonau'r Gymraeg (Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011), i beidio a thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg, ac i sicrhau cyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg? Hefyd sut y gweithredir yn unol â pholisi a strategaeth iaith y Cyngor i fanteisio ar bob cyfle i hyrwyddo'r Gymraeg (y tu hwnt i ddarparu gwasanaethau'n ddwyieithog) a chynyddu cyfleoedd i ddefnyddio a dysgu'r iaith yn y gymuned?

Mae'r gefnogaeth ar gael i staff yn gwbl ddwy-ieithog ar wahan i'r Meddyg Iechyd Galwedigaethol ond mae cynllun tymor canolig mewn lle i gyfarch yn elfen hon.

11. Sut mae'r cynnig hwn yn diwallu gofynion Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol drwy roi'r pum ffordd o weithio ar waith, ac yn ymateb i'r 7 nod llesiant cenedlaethol gan gynnwys creu Cymru sy'n Fwy Cyfartal?

Mae gofynion y Ddeddf wedi eu plethu i bob elfen o'r Cynllun

CAM 3 - Caffael a Phartneriaethau

12. A fydd y polisi neu'r ymarfer hwn yn cael ei gyflawni'n llwyr neu'n rhannol gan gontractwyr neu mewn partneriaeth â sefydliad(au) eraill?

Na fydd

CAM 4 - Ymdrin ag Effaith Negyddol neu Anghyfreithlon a Chryfhau'r Polisi neu'r Ymarfer

13. Wrth ystyried cymesuredd, a yw'r polisi neu'r ymarfer yn achosi effaith gadarnhaol neu negyddol sylweddol neu'n creu canlyniadau anghyfartal? (Crynodeb o'r effaith sydd wedi ei adnabod uchod)

Effaith Gadarnhaol Sylweddol:

Dim effaith negyddol wedi ei adnabod

Effaith Negyddol Sylweddol:

Dim effaith negyddol wedi ei adnabod

14. Dylid egluro unrhyw effaith negyddol bwriadol a pham y credir fod cyfiawnhad dros weithredu fel hyn (er enghraifft, ar sail gwella cyfle cyfartal neu fagu perthnasau da rhwng y sawl sy'n rhannu nodwedd warchodedig a'r sawl sydd ddim neu oherwydd cyfiawnhad gwrthrychol neu weithred gadarnhaol

Dim yn berthnasol

15. A fydd unrhyw un o'r effeithiau negyddol a nodwyd yn cyfrif fel gwahaniaethu anghyfreithlon ond eu bod yn anorfod (e.e. lleihau cyllid)?

Na fydd

Noder y rheswm dros ddweud hynny a'r cyfiawnhad dros barhau

Dim yn berthnasol

16. Pa fesurau neu newidiadau eraill fyddai'n bosib eu cynnwys er mwyn cryfhau neu newid y polisi / arfer i ddangos fod sylw dyledus wedi ei roi i hyrwyddo cyfle cyfartal; helpu i ddileu gwahaniaethu, aflonyddu neu erledigaeth anghyfreithlon a meithrin perthnasau da a chydlyniant cymunedol ehangach; fel yr ymdrinnir â nod wella yn Nyletswydd Gyffredinol Deddf Cydraddoldeb 2010?

Cynllun cyfathrebu manwl i gefnogi'r Cynllun er mwyn sicrhau ein bod yn cyrraedd pob carfan o'r gweithlu

17. Pa fesurau neu newidiadau eraill fyddai'n bosib eu cynnwys er mwyn cryfhau neu newid y polisi / arfer i ddangos fod sylw dyledus wedi ei roi i'r angen i leihau canlyniadau anghyfartal o ganlyniad i anfantais economaidd-gymdeithasol?

Dim camau pellach wedi eu hadnabod ond mae prosiectau eraill ar y gweill (ddim yn gysylltiedig a'r Cynllun hwn) fydd yn hwyluso y gwaith o ran asesu angen mynediad digidol y gweithlu cyfan.

18. Pa fesurau neu newidiadau eraill fyddai'n bosib eu cynnwys er mwyn cryfhau neu newid y polisi / arfer i ddangos fod sylw dyledus wedi ei roi i'r angen i gynyddu cyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg ac i beidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg yn unol â Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011 a lleihau neu atal unrhyw effeithiau andwyol y gall y polisi/ymarfer ei gael ar yr iaith Gymraeg?

Rydym yn cymryd pob cyfle i ddylanwadu ar asiantaethau partneriaethol o ran defnydd y Gymraeg.

19. A oes digon o wybodaeth i lunio barn gytbwys a symud ymlaen?

Oes

CAM 5 - Penderfynu Mynd Ymlaen

20. O ystyried yr wybodaeth sydd wedi'i chasglu yng Nghamau 1-4, ydi hi'n bosib symud ymlaen â'r polisi neu'r ymarfer ai peidio, ac os felly, ar ba sail? Dewis o:

Parhau â'r polisi neu'r ymarfer yn ei ffurf bresennol

CAM 6 - Camau Gweithredu a Threfniadau i Fonitro Canlyniadau ac Adolygu Data

Mae'r broses AEC yn un barhaus ac nid yw yn dod i ben pan fo'r polisi/ymarfer a'r AEC wedi'u cytuno a'u gweithredu. Mae dyletswydd gyfreithiol benodol i fonitro effaith y polisiau/ymarferion ar gydraddoldeb ar sail barhaus i adnabod a yw'r canlyniadau wedi newid ers i chi gyflwyno neu addasu'r polisi neu ymarfer newydd hwn. Os nad yw'r data perthnasol gennych chi, dylech fod yn gweithredu i gywiro hyn yn eich cynllun gweithredu. I weld canllawiau ar gasglu data gallwch adolygu eu [Fframwaith Fesur](#)

21. Pa gamau gweithredu a nodwyd yng Nghamau 1-5 neu unrhyw waith casglu data ychwanegol fydd o gymorth i fonitro'r polisi / ymarfer pan gaiff ei weithredu:

Gweithrediad	Dyddiadau	Amserlen	Cyfrifoldeb Arewiniol	Ychwanegu i'r Cynllun Gwasanaeth
Cyfathrebu cynigion llesiant gyda staff rheng flaen	2025	Tros y flwyddyn nesaf ac yn barhaus wedi hynny	Catrin Love	Na

22. Pa drefniadau i fonitro ac adolygu effaith barhaus y polisi neu'r ymarfer hwn fydd yn cael eu gweithredu, gan gynnwys amserlenni ar gyfer pryd y dylid ei adolygu'n ffurfiol:

Trefniadau Monitro ac Adolygu (gan gynnwys lle fydd y canlyniadau'n cael eu cofnodi)	Amserlen ac Amlder	Cyfrifoldeb Arweiniol	Ychwanegu i'r cynllun Gwasanaeth
Fforwm Iechyd a Diogelwch Corfforaethol	Yn chwarterol	Catrin Love	Na
Grwp Swyddogion Ffordd Gwynedd	Yn fisol	Geraint Owen	Na